

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/21/2020
Identifikačné číslo spisu: 4118010877
Dátum vydania rozhodnutia: 07.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4118010877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného V. K. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného V. K. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Pavla Gráčika proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. augusta 2019, sp. zn. 2To/65/2019, na neverejnom zasadnutí konanom 7. decembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. K. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 23. mája 2019, sp. zn. 3T/15/2018, bol obvinený V. K. uznaný za vinného zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcom telefonickej konflikte ohľadom vyzdvihnutia spoločného maloletého syna zo školy dňa 21. marca 2018 v čase asi o 16.10 hod. v J. M. na ulici V. pred bytovým domom č. XXXX/XX kričal na bývalú družku G. B. so slovami „okamžite si sadni do toho auta, lebo ťa zajebem, ty kurva pojebaná“, pričom poškodená zo strachu nasadla na zadné sedadlo za obvineného ako vodiča do osobného motorového vozidla značky Škoda Octavia čiernej metalízy, EČ: J.-XXX-K., po ceste sa obvineného pýtala, kam idú, načo jej povedal, že „ju ide zajebať“, následne sa presunuli k objektu vodární za mestom Zlaté Moravce, smerom na Žitavany, po zastavení vozidla poškodená vybehla z vozidla a utekala smerom na hlavnú cestu, nato sa za ňou obvinený rozbehol a podkopol jej ľavú nohu, následkom čoho spadla na zem, kde sa obvinený na ňu zaháňal a mykal ňou, pričom jej stále vulgárne nadával a povedal, že ju zajebe, následne sa poškodená postavila a ustupovala smerom k vozidlu, obvinený sa na ňu zaháňal päťami a udrel ju do oblasti nosa, poškodená sa znova pokúsila ujsť, avšak obvinený ju dobehol a podkopol jej pravú nohu, v dôsledku čoho poškodená opätovne spadla na zem, nato obvinený odišiel do vozidla, v ktorom z lakt'ovej opierky vybral otvárací nôž a vytiahol čepeľ, ktorý nasmeroval smerom k poškodenej, a povedal jej, nech si sadne do auta, inak ju s tým nožom pichne a

zareže, poškodená zo strachu nasadla do vozidla a obvinený ju zaviezol pred vchod na ulici Duklianskej a vysadil ju zo slovami, že keď mu ešte raz nedá malého, rozbije jej hubu a nemá ani vyjsť z bytu, a poškodená odišla do svojho bytu na štvrtom poschodí, kde v čase asi 16.40 hod. obvinený zabúchal na dvere, poškodená potiahla kľučku a obvinený dal nohu do dverí a vstúpil do bytu, kde na poškodenú vykrikoval vulgárne slová „rozbijem ti piču, čo tu mám rozbíť televízor, notebook“, poškodená ako ustupovala do detskej izby, tak ju udrel do nosa, obvinený v byte zotrval napriek výzve poškodenej, aby odišiel preč, ďalej roztrhal dokumenty položené na kuchynskom stole, nato sa poškodená zo strachu pokúsila ujsť z bytu a prešla na chodbu, kde sa ju obvinený snažil zadržať a chytil ju za tričko, ktoré jej roztrhol, poškodená sa mu však vytrhla a utiekla z bytu, čím svojím konaním u poškodenej Mgr. G. B., nar. X. V. XXXX, trvale bytom J. M., V. č. XXXX/XX vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhružky uskutoční, a obžalovaný bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 21. júna 2017, sp. zn. 5T/41/2017, právoplatným dňa 21. júna 2017, zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné.

Podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona, pri nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a pri zistení priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, po aplikácii § 38 ods. 5 Trestného zákona, a aplikujúc zásadu pre ukladanie úhrnného trestu v ustanovení § 41 ods. 1 Trestného zákona, bol za to obvinený V. K. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd obvinenému zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí - 1 ks otváracieho noža značky guang da, sivej farby, s rukoväťou pokrytou z oboch strán imitáciou dreva s dĺžkou 21 cm.

Súčasne podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona prvostupňový súd vyslovil, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Na podklade odvolania obvineného V. K. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Nitre rozsudkom z 21. augusta 2019, sp. zn. 2To/65/2019, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a zároveň, rozhodujúc sám na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku, obvinenému V. K. uložil podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, postupom podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona, za použitia § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil obvinenému aj trest prepadnutia vecí - 1 ks otváracieho noža značky guang da, sivej farby, s rukoväťou pokrytou z oboch strán imitáciou dreva s dĺžkou 21 cm. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona súčasne vyslovil, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený V. K. prostredníctvom obhajcu JUDr. Pavla Gráčka dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i), § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

Úvodom podaného dovolania obvinený stručne zrekapituloval priebeh doterajšieho konania a obsah prvostupňového i druhostupňového rozhodnutia. Po citácii § 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, § 369 ods. 2 písm. g) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku uviedol na odôvodnenie dôvodov dovolania vyjadrených v naposledy označených ustanoveniach Trestného poriadku, že tieto sú naplnené tými istými skutočnosťami, na ktoré poukazoval už v podanom odvolaní, majú preto za to, že ich je nutné reprodukovať a na ne nadviazať, pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu je síce zrušujúcim rozsudkom, avšak len vo výroku o treste, keďže v otázke viny a právnej kvalifikácie sa odvolací súd stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa.

Dôvodiac tým, že odvolací súd sa náležite (takmer vôbec) nevysporiadal s odvolacími námietkami, ktoré vo svojej podstate zakladajú podľa názoru obvineného aj ním uplatnené dovolacie dôvody, považoval v prvom rade za potrebné túto argumentáciu zopakovať.

V tejto súvislosti primárne upriamil pozornosť na samotný skutok, ktorý je predmetom daného trestného konania, a to z hľadiska súdom ustálenej právnej kvalifikácie, ku ktorej sa obhajoba vyjadrila už v písomnom stanovisku k podanej obžalobe, prednesenom na prvom hlavnom pojednávaní v prejednávanej veci, na toto plne odkazujúc. Pritom pripustil, že súd sa s touto argumentáciou aj čiastočne zaoberal, čo sa odrazilo v prekvalifikovaní skutku oproti právnej kvalifikácii ustálenej prokurátorom, keď uznal faktickú konzumpciu trestných činov vydierania a nebezpečného vyhrážania. Takéto právne posúdenie veci však s ohľadom na predmetný skutok nemôže podľa dovolateľa obstáť, a to s ohľadom na ustálenie právnej kvalifikácie ako zločinu vydierania. V súvislosti s posúdením právnej kvalifikácie skutku formulovaného v skutkovej vete rozsudku poukázal na súdnu prax, keď citoval z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Partizánske z 23. apríla 2018, sp. zn. 2T/99/2017, právoplatného v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3To/56/2018, vidiac analógiu v tom, že v dotknutej veci skutkovo v rámci zrejme nebezpečného vyhrážania tiež ako keby išlo o vydieranie, teda vynucovanie si určitého konania alebo plnenia, keďže práve v takýchto prípadoch, kedy motívom a úmyslom páchatel'a je vyhrážkami a aj faktickým násilným konaním vzbudiť u poškodeného obavu o život, sa veľmi často stáva, že popri takomto konaní si páchatel' aj niečo vynucuje, ako sa to v skutkovej vete kladie za vinu aj dovolateľovi. Vychádzajúc zo zdôvodnenia právnej kvalifikácie skutku Okresným súdom Partizánske v trestnej veci, na ktorú poukázal, len ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, mal za to, že aj v jeho prípade je zrejme, že podstatou skutku boli vyhrážky poškodenej, ktorej sa mal vyhrážať vonku, v aute, v byte a pod. Obvinený trval na tom, že podstata celého skutku, ktorý z hľadiska objektu ako znaku skutkovej podstaty trestného činu jednoznačne nesmeroval k nezákonnému vynucovaniu si nejakého plnenia alebo konania, spočíva jedine a podstatne v tom, že sa mal poškodenej rôznymi spôsobmi vyhrážať s úmyslom vzbudenia nejakej, či už väčšej alebo menšej obavy, a to všetko z dôvodu konfliktov súvisiacich s úpravou styku s ich spoločným maloletým dieťaťom. Citujúc skutkové okolnosti trestnej veci, meritórne rozhodnutej rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 6. septembra 2017, sp. zn. 23To/113/2017, obvinený doplnil, že s ohľadom na danú podstatu veci - zrejmy motív páchatel'a vyhrážať sa a vzbudzovať obavu u poškodenej ako matky ich spoločného dieťaťa v spojení s motívom zabezpečiť si styk s dieťaťom - bola z hľadiska skutkového stavu súdne - práve naposledy označeným súdom - rozhodovaná aj ďalšia trestná vec, kde bolo otázkou, či sa má konanie páchatel'a právne posúdiť ako vydieranie alebo nebezpečné vyhrážanie, pričom súd aj v tomto prípade skutok posúdil nie ako vydieranie, a to aj napriek tomu, že zo skutkových okolností je zrejme, že v danom prípade sa zo strany obžalovaného malo jednať aj o vynucovanie si určitého konania (aby poškodená nachystala syna, aby nešla do práce a pod.). Dovolateľ sa, citujúc z odôvodnenia uvádzaného rozhodnutia, domnieval, že z rovnakých dôvodov nie je ani v jeho prípade, teda pri skutkových okolnostiach v prejednávanej trestnej veci, v spojení s jeho motívom, ktorý vyplýva zo skutku, možné hovoriť o vydieraní, keďže skutok a v rámci neho všetky skutkové okolnosti je nutné posudzovať ako celok s prihliadnutím na objekt trestného činu, teda predmet ochrany trestného práva, ktorým sú s ohľadom na celkový spôsob spáchania skutku a motív páchatel'a medzilidské vzťahy a právo človeka, aby nebol vystavený závažným vyhrážkam, o čo sa primárne a hlavne mal (ako mu je to skutkovo kladené za vinu) svojím konaním snažiť voči poškodenej.

Odhladnuc od uvedených výhrad voči právnomu posúdeniu skutku, dovolateľ trval, že jeho odsúdenie v danom konaní neprichádzalo do úvahy z dôvodu celého radu vážnych procesných pochybení. Odkazujúc na čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, uviedol, že jedným z princípov právneho štátu je aj princíp právnej istoty a v ňom zahrnutá zásada predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ako aj princíp legitímnych očakávaní. Vychádzajúc z uvedeného, poukázal na to, že ak Ústavný súd Slovenskej republiky zaujme k nejakej problematike určitý výklad, je legitímne, že sa účastník súdneho procesu bude na takýto výklad spoliehať v tom zmysle, že všeobecný súd sa ním bude aj náležite riadiť. Obvinený mal za to, že na hlavnom pojednávaní v prejednávanej veci tomu tak nebolo, keďže konajúci súd vykonal zjavne nezákonný kľúčový priamy dôkaz v podobe zápisnice o výsluchu poškodenej,

urobenej v štádiu pred začatím trestného stíhania, ktorej zjavné nedostatky obhajoba pred vykonaním tohto dôkazu namietala. Vysvetlil, že 21. marca 2018 bolo na Obvodnom oddelení Policajného zboru Zlaté Moravce začaté trestné stíhanie za skutok, ktorý je totožný so skutkom, pre ktorý bol uznaný vinným, pričom práve v tomto štádiu trestného konania vedeného v rámci skráteného vyšetrovania bola uskutočnená jediná výpoveď poškodenej, ktorá bola súdom na hlavnom pojednávaní prečítaná, teda vykonaná ako dôkaz po tom, čo poškodená odmietla na hlavnom pojednávaní vo veci vypovedať. V nadväznosti na uvedené zdôraznil, že v rozpore s § 202 ods. 2 v kontexte § 200 ods. 4 Trestného poriadku poškodenú vypočúval a uznesenie o začatí trestného stíhania vznášal nie vyšetrovateľ, ale (len) poverený príslušník Policajného zboru. Bol toho názoru, že vyšetrovanie nemohol viesť poverený príslušník v rámci skráteného vyšetrovania, a to z dôvodu zjavnej vecnej nepríslušnosti pri kvalifikovaní skutku ako zločinu (vydierania). Následne sa táto trestná vec dostala na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru do Nítry, kde vec prevzal vyšetrovateľ Policajného zboru, ktorý si podľa mienky obvineného uvedomoval zjavné pochybenie, keď začatie trestného konania a následné vyšetrovanie bolo robené v rámci skráteného vyšetrovania, a preto 22. marca 2018 vydal opätovné uznesenie o začatí trestného stíhania a zároveň mu aj vzniesol obvinenie. Podľa dovolateľa takto nastala procesná situácia, že poškodená nebola v danej trestnej veci vypočutá nielen po vznesení obvinenia, ale ani po začatí trestného stíhania. Dovolateľ označil za procesne neakceptovateľné považovať za začatie trestného stíhania uznesenie nepríslušného policajta, a to pre skutok, ktorý neskôr orgány činné v trestnom konaní ako aj prvostupňový súd kvalifikovali ako zločin, hoci nedošlo k žiadnej zmene skutkových okolností. Na podporu svojej argumentácie odkázal na uznesenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 9. septembra 2019, sp. zn. IV Pz 240/16/1000, z 9. augusta 2016, sp. zn. IV Pz 221/16/1000, a z 2. septembra 2016, sp. zn. IV Pz 208/16/1000. Podľa vlastných slov chcel takto poukázať na to, že pokiaľ v trestnej veci, v rámci ktorej s prihliadnutím na povahu skutku z hľadiska do úvahy prichádzajúcej jeho právnej kvalifikácie (pokiaľ sa nijako nezmenili skutkové okolnosti, k čomu v danom prípade, porovnávajúc skutkové vety v uzneseniach povereného príslušníka Policajného zboru a vyšetrovateľa Policajného zboru, nedošlo) má vyšetrovanie vykonávať policajt - vyšetrovateľ, nemôžu byť zákonné tie úkony, ktoré v danej trestnej veci realizuje policajt - poverený príslušník Policajného zboru. Na základe uvedeného dospel obvinený k záveru, že uznesenie povereného príslušníka Policajného zboru nemohlo byť zákonné a že zákonné potom nemohli byť ani ním realizované vyšetrovacie úkony, vrátane výsluchu poškodenej.

Za ďalší vážny procesný nedostatok výpovede poškodenej, napriek námietkam obhajoby prečítanej na hlavnom pojednávaní, označil dovolateľ chýbajúce vyhlásenie poškodenej o tom, či využíva svoje právo k veci nevypovedať, respektíve či ho nevyužíva, v dôsledku čoho považoval prečítanie danej výpovede poškodenej za priame a flagrantné porušenie § 263 ods. 4 Trestného poriadku. Na podporu svojej argumentácie ohľadom povinnosti výslovného vyhlásenia svedka k právu odoprieť výpoveď citoval z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. septembra 2014, sp. zn. III ÚS 546/2014, a z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júla 2015, sp. zn. I ÚS 292/2015, v ktorých Ústavným súdom Slovenskej republiky podávaný výklad podľa dovolateľa jednoznačne uznáva legitimitu (jeho) názoru, že práve v prípravnom konaní musí byť v zápisnici o výsluchu svedka (poškodeného) zaznamenaný výslovný prejav tohto svedka (ako podmienka možnosti prečítania takejto zápisnice na hlavnom pojednávaní) o tom, či právo odoprieť vypovedať využíva alebo nevyužíva. Dodal, že účelom tejto zákonnej požiadavky je nepochybne snaha o posilnenie uvedomenia si vážnosti takéhoto kroku u svedka, ktorý, ak by mal dôvody pre odmietnutie vypovedať, aj pri takomto výslovnom vyhlásení si ich zváži a uvedomí si všetky dôsledky, ktoré môžu byť s jeho výpoveďou spojené a až po tomto kroku nadobúda plnú legitimitu skutočnosť, že takúto výpoveď bude možné prečítať na hlavnom pojednávaní v prípade, ak by si svedok svoj postoj neskôr aj rozmyslel. Z tohto pohľadu bolo pre obvineného nepredstaviteľné, že by mal byť odsúdený, keď voči nemu svedčí len jeden jediný priamy dôkaz, ktorý stratil svoju legitimitu po tom, ako poškodená v konaní pred súdom odmietla vypovedať, považujúc za zrejmé, že z nepriamych dôkazov sa absolútne nedajú vyvodzovať tie konkrétne skutkové okolnosti, ktoré v prejednávacom prípade tvoria skutok.

Ďalšie pochybenie týkajúce sa výsluchu poškodenej podľa dovolateľa spočívalo v tom, že policajt pred ňu dal sedem strán poučení drobným písmom, nič jej nevysvetlil. Uvedené považoval za zrejmé, keďže

takýto priebeh výsluchu potvrdila samotná poškodená, ktorá zároveň potvrdila aj to, že bola v strese, že predmetné poučenia si ani poriadne neprečítala (čo za tak krátku dobu objektívne ani nebolo možné). Dovolateľ pripustil, že o výsluchu poškodenej bol vyhotovený kamerový záznam, avšak poukázal na to, že tento začína bezprostredne pred začatím samotnej výpovede, pričom na ňom vôbec nie je zachytené poučovanie svedka, to ako si svedkyňa číta sedem strán drobného textu nevynímajúc. Zároveň vyslovil pochybnosti, či možno hovoriť o poučení, keď policajt bez slova predloží pred svedka sedem strán s textom a po chvíli sa opýta, či poučeniam porozumel. Uvedené nepovažoval za zákonné poučenie, domnievajúc sa, že aspoň základné práva a povinnosti musia byť svedkovi vylúchajúcim ústne oznámené, k čomu v danom prípade (s prihliadnutím na obsah kamerového záznamu a vyjadrenie svedkyne z hlavného pojednávania konaného 13. septembra 2018) nedošlo. Obvinený zhrnul, že na zázname poučovanie svedkyne nie je zachytené a svedkyňa poškodená sa na hlavnom pojednávaní vyjadrila, že vôbec neregistrovala poučenie o práve odmietnuť vypovedať, že v tomto ohľade jej nič nebolo vysvetlené, že na prečítanie siedmich strán textu s poučeniami jej boli ponechané dve minúty a že trpí tetániou - ochorením prejavujúcim sa nevnímovosťou. Dovolateľ si kládol otázku, prečo poučenie svedkyne, ktoré je nesporne súčasťou úkonu v podobe výsluchu svedka, nie je zachytené na kamerovom zázname, ktorý sa vyhotovuje o celom úkone, a s ohľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti to považoval za hrubé pochybenie. Zároveň vnímal ako scestné vychádzať len z jednoduchého záveru, že keď zápisnicu podpísala, bola o všetkom riadne poučená. Trval na tom, že svedkyňa nebola zákonne poučená, a preto na jej výpoveď nemožno hľadiť ako na zákonný dôkaz.

Dovolateľ sa nestotožnil s argumentáciou súdu, uvedenou vo vzťahu k uvedeným námietkam už v prvotnom rozsudku, že poškodená bola vypočutá za prítomnosti jeho obhajcu. Poukázal na to, že jeho obhajca bol pri výsluchu svedkyne prítomný ako obhajca zadržaného podozrivého, ktorý navyše, v zmysle zákona nemá mať procesnú možnosť byť prítomný pri iných úkonoch trestného konania ako je výsluch samotného klienta, teda zadržaného podozrivého, a spochybnil vplyv tejto skutočnosti na záver o nedodržaní zákona v ustanovení § 263 ods. 4 Trestného poriadku, teda možnosť prítomnosťou obhajcu zhojiť zrejme nedodržanie zákona pri realizovaní výsluchu svedka. Citujúc § 263 ods. 4 Trestného poriadku, obvinený zdôraznil, že zákon explicitne požaduje výslovné vyhlásenie svedka, a preto podľa neho nepostačuje nejaké konkludentné správanie sa spočívajúce v tom, že začne vo veci vypovedať.

Pripustil, že Krajský súd Nitra sa vo svojom zrušujúcom uznesení, sp. zn. 2To/114/2018, vyjadril k zákonnosti predmetného dôkazu, tento akceptujúc s ohľadom na prítomnosť obhajcu, avšak toto posúdenie nepovažoval za súladné so zákonom a jeho odôvodneniu s ohľadom na argumentáciu obhajoby podporenú uzneseniami Ústavného súdu Slovenskej republiky vyčítal určitú arbitrárnosť a nedostatok náležitého vysporiadania sa so všetkými podstatnými odvolacími námietkami (tieto boli zo strany obhajoby uvádzané už v predchádzajúcom odvolaní proti prvému odsudzujúcemu rozsudku). Obvinený trval na tom, že ak zákon hovorí o potrebe výslovného vyhlásenia svedka, že nevyužíva právo odoprieť vypovedať, ktoré v danom prípade v predmetnej zápisnici absentuje, nie je s ohľadom na znenie § 263 ods. 4 Trestného poriadku nijako možné takúto zápisnicu pred súdom prečítať, a teda prihliadať na ňu ako na účinný a zákonný dôkaz, a to aj bez ohľadu na to, či sa v prípade poškodenej jednalo o obzvlášť zraniteľnú obeť a či jej výpoveď bola zachytená na kamerový záznam, pretože to sú procesné okolnosti, ktoré sa týkajú určitého právneho režimu, ktorého dodržanie nemôže sanovať nedodržanie iných právnych noriem - v danom prípade § 263 ods. 4 Trestného poriadku.

Dovolateľ, majúci za to, že všetky uvedené skutočnosti degradujú zákonnosť vykonaného jediného priameho dôkazu a sú dôvodom pre objektívnu možnosť konštatovania nezákonnosti napádaného rozsudku, žiadal, aby odvolací (pozn. súdu: zrejme mal na mysli dovolací) súd, v prípade, že má iný názor, náležite vyargumentoval všetky obhajobou uvádzané skutočnosti, a to nielen poukazom na irelevantnú skutočnosť, že pri zjavne nezákonnom výsluchu bol prítomný obhajca v tom čase podozrivého.

Dovoláním napadnutému rozsudku odvolacieho súdu obvinený vyčítal, že k problematike zákonnosti jediného priameho dôkazu sa vyjadril len poukazom na absolútne irelevantné skutočnosti, že o výpovedi

poškodenej bol vyhotovený kamerový záznam, že poškodená v zápisnici o výsluchu uviedla vyhlásenia: „poučení som v plnej miere porozumela a chcem uviesť, že nepotrebujem jeho ďalšie vysvetlenie,“ že zápisnicu o výsluchu sama podpísala a že pri jej výsluchu bol prítomný jeho obhajca, bez toho, aby odpovedal na obhajobou vytýkané nedostatky. Zdôrazniac, že zákonnosť dôkazu sa završuje kumulatívnym naplnením všetkých požadovaných náležitostí a podmienok, ktoré musia byť tak formálne ako aj materiálne naplnené v zmysle príslušných právnych predpisov, konštatoval, že je síce „dobré,“ že pri vypočutí poškodenej v prípravnom konaní boli dodržané vyššie uvedené náležitosti, avšak nie je odpoveďou na ním uvádzané výhrady voči zákonnosti tohto dôkazu. Keďže svoje námietky v tomto smere podporil v odôvodnení odvolania výkladom podávaným vo vyššie označených rozhodnutiach Ústavného súdu Slovenskej republiky, označil za nepochopiteľné, že odvolací súd na ne nijako nereagoval a nesnažil sa vysvetliť, prečo Ústavný súd Slovenskej republiky nemá pravdu, respektíve prečo sa môže ignorovať jasné znenie zákona (§ 263 ods. 4 Trestného poriadku). Konštatoval, že jediným argumentom, ktorý odvolací súd v rámci snahy o vysporiadanie sa s námietkami obhajoby voči zákonnosti prečítania výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní uviedol, je, že „za prejav vôle vypovedať možno považovať aj skutočnosť, že pri svojom výsluchu po poučení o práve nevypovedať sa uvedená osoba následne vyjadří, že porozumela poučeniu, pričom následne po výsluchu podpíše každú stranu zápisnice. Nie je možné nútiť osobu, ktorá je vypočúvaná ako svedok, respektíve poškodený, aby použila priamu formuláciu, ktorá je uvedená v zákone.“ Odvolací súd teda podľa dovolateľa vychádzal z nejakého konkludentného prejavu svedkyne, ktorý má nahradiť zákonnú požiadavku výslovného prejavu vôle - vyhlásenia, že nevyužíva právo odoprieť vypovedať. S námietkou nesprávnosti takéhoto názoru sa odvolací súd nevysporiadal, keď obvinenému nedal odpoveď na to, z akého dôvodu, pokiaľ zákon explicitne hovorí o výslovnom prejave, postačuje odvolaciemu súdu prejav konkludentný. Odvolací súd sa rovnako nevysporiadal ani s námietkami spočívajúcimi v tom, že výsluch poškodenej, o ktorom bola spísaná zápisnica, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, vykonával poverený príslušník Policajného zboru v rámci skráteného vyšetrovania a až následne bolo vo veci vykonávané vyšetrovanie, a teda výsluch poškodenej bol vykonaný pred začatím trestného stíhania a v predmetnej trestnej veci tak poškodená nebola vypočutá vôbec, a to napriek tomu, že samotný odvolací súd potvrdil, že trestné stíhanie pre zločin vydierania, teda pre skutok, ktorý je predmetom daného trestného konania, bolo začaté po vykonaní výsluchu poškodenej.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti obvinený žiadal dovolací súd, aby v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona, ku ktorému došlo rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 21. augusta 2019, sp. zn. 2To/65/2019, nakoľko boli naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku; ďalej aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa - rozsudok Okresného súdu Nitra z 23. mája 2019, sp. zn. 3T/15/2018, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; a napokon, aby prvostupňovému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného V. K. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len „prokurátor“) po rekapitulácii priebehu doterajšieho konania a dôvodov dovolania, označiac tieto za zhodné s argumentáciou použitou dovolateľom v rámci dôvodov odvolania proti prvostupňovému rozsudku, upriamil pozornosť na námietku právnej kvalifikácie skutku, majúc za to, že skutok ustálený v skutkovej vete obsahuje všetky zákonné znaky zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Poukázal na to, že pokiaľ je vyhrážka usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom prostriedkom k vynúteniu určitého konania, nejde o trestný čin nebezpečného vyhrážania, ale o trestný čin vydierania. Pripomenul, že obvinený v zmysle skutkovej vety opakovane nútil poškodenú nastúpiť do motorového vozidla pod hrozbou smrti, a to jedenkrát s použitím noža, pričom medzi týmito vynútenými konaniami poškodenú fyzicky napadol a taktiež pod hrozbou násilia od nej požadoval styk s maloletým dieťaťom. Prokurátor preto uzavrel, že vzhľadom na okolnosti

spáchania skutku, jeho priebeh a motív v danom prípade nedošlo k nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia.

S dôvodmi, od ktorých obvinený odvodzoval nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť dôkazu spočívajúceho vo výpovedi poškodenej Mgr. G.L. B., sa tiež nemohol stotožniť. Zopakoval, že po začatí trestného stíhania povereným príslušníkom vydaným uznesením z 21. marca 2019, ČVS: ORP-746/ZM-NR-2018, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol vykonaný výsluch poškodenej v postavení obzvlášť zraniteľnej osoby, a to na kamerový záznam, za prítomnosti obhajcu v tom čase zvoleného dovolateľom a za prítomnosti psychológa. Následne, vzhľadom na potrebu zmeny právnej kvalifikácie tak, aby nedošlo k podkvalifikácii skutku pri vznesení obvinenia, bolo uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru z 22. marca 2019, ČVS: ORP-458/VYS-NR-2018, vznesené dovolateľovi obvinenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Skutočnosť, že rovnakým uznesením vyšetrovateľ Policajného zboru duplicitne začal trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, nespôsobuje nezákonnosť povereným príslušníkom skôr vydaného uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci ani procesnú nepoužiteľnosť výsluchu poškodenej ako dôkazu, ktorý bol prvostupňovým súdom vykonaný na hlavnom pojednávaní. Prokurátor bol súčasne toho názoru, že z opísaného postupu orgánov činných v trestnom konaní nemožno konštatovať ani nepríslušnosť povereného príslušníka v danom štádiu trestného konania konať v predmetnej trestnej veci a začať trestné stíhanie.

Vo vzťahu k obširnej argumentácii použitej v rámci podaného dovolania s cieľom poukázať na porušenie § 263 ods. 4 Trestného poriadku a založenej na absencii vyhlásenia poškodenej o tom, či využíva svoje právo k veci vypovedať, koštatoval, že táto nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. K uzneseniam Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III ÚS 546/2014, a sp. zn. I ÚS 292/2015, z ktorých obvinený citoval a ktorými sa podľa neho mali prvostupňový súd aj odvolací súd riadiť, prokurátor uviedol, že Ústavný súd Slovenskej republiky obomi citovanými uzneseniami odmietol sťažnosť sťažovateľov a obe tieto uznesenia svedčia v neprospech dovolateľovej argumentácie. Poukázal na to, že obvinený prezentuje v dovolaní vytrhnutú časť textu z odôvodnenia predmetných uznesení, pričom z ich kontextu je zrejmé, že ústavný súd vyjadril názor, že argumentácia a interpretácia dotknutej právnej úpravy (§ 263 ods. 4 Trestného poriadku), ktorou najvyšší súd zdôvodnil svoje stanovisko, posúdiac vykonané svedecké výpovede ako súladné s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, nijako nepopiera zmysel a účel tejto právnej úpravy. Prokurátor ďalej vysvetlil, že v označených uzneseniach ústavný súd preskúmaval uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 1 TdoV 9/2012, a zo 17. júna 2013, sp. zn. 1 TdoV 10/2012, ktorými najvyšší súd odmietol dovolania sťažovateľov, pretože neboli zistené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Zdôraznil, že v odôvodnení oboch uznesení najvyššieho súdu je vyjadrený obdobný výklad ustanovenia § 263 ods. 4 Trestného poriadku ako v právnej vete č. III. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2011, sp. zn. 2 Tdo 4/2011, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2012, ktorou sa upresňuje aj judikát č. R 9/85. S odkazom na znenie dotknutej právnej vety možno podľa prokurátora z výsluchu poškodenej v prípravnom konaní prijať záver, že poučenie a vyhlásenie svedka po tomto poučení je zákonné a v súlade so zmyslom a účelom ustanovenia § 263 ods. 4 Trestného poriadku. Z týchto dôvodov sa prokurátor stotožnil s posúdením zákonnosti výsluchu poškodenej a procesnej použiteľnosti tohto dôkazu v konaní pred súdom tak, ako je deklarované v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, v rámci ktorého sa odvolací súd dostatočne vysporiadal s námietkami obvineného totožnými s jeho dovolacími dôvodmi.

V kontexte uvedených skutočností prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie obvineného V. K. zamietol.

Poškodená Mgr. G. B. sa v zmysle svojho písomného vyjadrenia k podanému dovolaniu obvineného s

týmto stotožnila.

Na vyjadrenie prokurátora ani na vyjadrenie poškodenej k dovolaniu obvineného už jednotlivé strany trestného konania žiadnym spôsobom nereagovali.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného V. K. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať ak:

g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku je potrebné uviesť nasledovné:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, treťou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa týka predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila (§ 119 ods. 4 Trestného poriadku), nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Nesprávnym právnom posúdením zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] sa

rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúma skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Abstrahujúc hlavné idey dovolania obvineného, dovolací súd vyvodil, že vyslovenia naplnenia ním výslovne označených dovolacích dôvodov [uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku], sa obvinený domáhal v podstate z dôvodu nesprávnej právnej kvalifikácie skutku formulovaného v skutkovej vete, a vyššie uvedených procesných nedostatkov výpovede poškodenej, pričom najvyšší súd, s ohľadom na príslušný spisový materiál, musel zároveň konštatovať, že žiadna z uvedených dovolacích námietok nebola obvineným vznesená dôvodne.

Podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130 Trestného poriadku, možno prečítať len za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku. Vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že svedok musí byť poučený i o práve odoprieť výpoveď, musí sa k tomu poučeniu výslovne vyjadriť, a ak má právo odoprieť výpoveď, musí výslovne prehlásiť, či toto právo využíva alebo nie. Obsah vyjadrenia musí byť uvedený v zápisnici o výpovedi z prípravného konania. Iba pri splnení týchto podmienok je možné výpoveď svedka, ktorý má právo odoprieť výpoveď, považovať za dôkaz, ktorý je v prípade potreby použiteľný na hlavnom pojednávaní. Táto podmienka platí rovnako aj pre prípad čítania zápisnice o výpovedi svedka z prípravného konania, ktorý sa na hlavnom pojednávaní v podstatných bodoch odchyľuje od svojej skoršej výpovede (bližšie pozri R 27/1989, R 9/1985). Ak prichádza do úvahy poučenie svedka podľa § 130 Trestného poriadku, svedok sa musí výslovne vyjadriť, či to právo využíva alebo nie. Obsah vyjadrenia musí byť uvedený v zápisnici o výsluchu, len vtedy možno takýto dôkazný prostriedok považovať za vykonaný zákonným spôsobom. Trestný poriadok však neupravuje presné znenie vyjadrenia. Z takejto právnej úpravy vyplýva, že musí byť vyjadrené takým spôsobom, aby neboli pochybnosti o jeho prejavenej vôli odoprieť výpoveď alebo vypovedať. Svedka nemožno nútiť, aby k tomu použil priamo formuláciu uvedenú v zákone (primerane pozri R 14/2012-III).

V súvislosti s namietaným výsluchom poškodenej dovolací súd zdôrazňuje, že obsah jej výslovného vyjadrenia k poučeniu podľa § 130 Trestného poriadku je uvedený v zápisnici o výsluchu svedka - poškodenej z 22. marca 2018 (č. l. 32), a preto možno predmetný dôkazný prostriedok považovať za vykonaný zákonným spôsobom. Z vyššie uvedenej zápisnice je zrejmé, že poškodená bola riadne poučená v zmysle príslušných zákonných ustanovení vrátane práva odoprieť vypovedať podľa § 130 Trestného poriadku. Následne sa vyjadrila, že poučeniu v plnej miere porozumela a chce uviesť, že nepotrebuje jeho ďalšie vysvetlenie. Dovolací súd sa stotožnil s konštatovaním krajského súdu, že predmetná výpoveď poškodenej bola vykonaná kontradiktórnym spôsobom (za prítomnosti obhajcu

obvineného a psychológ), z ktorej bol aj vyhotovený kamerový záznam; rovnako aj s názorom, že dôkaz bol získaný, vykonaný i hodnotený procesne za spôsobilý vykonať ho na hlavnom pojednávaní jeho prečítaním.

Vo vzťahu k tomu ešte treba uviesť, že hlavným účelom inštitútu poučenia svedka podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku je chrániť oprávnené záujmy vyslúchaného svedka (a tým zabrániť jeho opakovanej viktimizácii), nie obvineného.

Z uvedených dôvodov predmetné dovolacie námietky obvineného nevedli k naplneniu dôvodu dovolania uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

V rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd musel predovšetkým opätovne pripomenúť, že tento predpokladá výlučne chyby právne, teda chyby, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatela alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napríklad rozhodovania o treste či ochrannom opatrení. Predmetný dôvod dovolania ale vylučuje námietky skutkové [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou], čo znamená, že nie je prípustné namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne k náprave hmotnoprávnych chýb.

Z toho vyplýva, že (ani) na podklade tohto dovolacieho dôvodu nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, keďže to sú otázky upravené normami procesného práva, a nie hmotným právom. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom dovolacieho dôvodu vzneseného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku môže byť len nesprávne právne posúdenie skutku uvedeného v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré už nie je možné akokoľvek doplniť a meniť. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. Väzaný uvedenými skutkovými závermi, dovolací súd nemohol akceptovať tvrdenia obvineného o tom, že podstata celého skutku, ktorý z hľadiska objektu ako znaku skutkovej podstaty trestného činu jednoznačne nesmeroval k nezákonnému vynucovaniu si nejakého plnenia alebo konania, spočíva jedine a podstatne v tom, že sa mal poškodenej rôznymi spôsobmi vyhrážať s úmyslom vzbudenia nejakej, či už väčšej alebo menšej obavy, a to všetko z dôvodu konfliktov súvisiacich s úpravou styku s ich spoločným maloletým dieťaťom.

Pokiaľ ide o obvineným vyššie uvedené dovolacie námietky týkajúce sa znenia skutkovej vety ustálenej v napadnutom rozsudku, je potrebné vysloviť, že táto obsahuje všetky zákonné znaky trestných činov, z ktorých bol obvinený právoplatne uznaný vinným a tejto nie je čo vytknúť. Z jej obsahu nepochybne vyplýva, že obvinený poškodenú hrozbou ťažkej ujmy nútil aby niečo konala a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania so zbraňou a na chránenej osobe (blízkej osobe) a neoprávnené vnikol do obydľia poškodenej. Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd uvádza, že po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil v dovolaniach napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov ani také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Ustanovenie § 374 ods. 3 Trestného poriadku nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Toto ustanovenie len v nadväznosti na § 369 a § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietť aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Trestného poriadku a takto musí byť aj v dovolaní označená (§ 371 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Vychádzajúc z uvedeného, vymedzenie skutku tak, ako bol ustálený už prvostupňovým súdom (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), neumožňuje ani dovolaciemu súdu dospieť ohľadom jeho právnej kvalifikácie k inému záveru. Rovnako tak k inému záveru nemohol dospieť dovolací súd ani vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu § 374 ods. 3 Trestného poriadku pretože jeho obsah ako to vyplýva z dovolacích námietok obvineného nezodpovedá žiadnemu z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.